

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
F. G. JACOBS

fremsat den 7. november 1991 *

*Hr. præsident,
De herrer dommere,*

1. Denne sag er blevet forelagt Domstolen i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 af Tribunal de paix de Papeete (Fransk Polynesien). Sagsøgeren i hovedsagen, Leplat, har nedlagt påstand om tilbagebetaling af forskellige afgifter, som han måtte betale, da han den 26. juli 1988 indførte en vogn af mærket Mercedes fremstillet i Forbundsrepublikken Tyskland til Fransk Polynesien. Sagen drejer sig om, hvilken virkning Traktatens artikel 133 har under disse omstændigheder.

Sagens baggrund

2. Inden jeg beskæftiger mig med de af den forelæggende ret rejste spørgsmål, finder jeg det hensigtsmæssigt at se på forholdet mellem medlemsstaterne og territorier som Fransk Polynesien. Det fremgår af den syvende betragtning i præamblen til EØF-Traktaten, at medlemsstaterne er sindet »at bekræfte den solidaritet, der knytter Europa og de oversøiske lande sammen« og ønsker at sikre disse lande »øget velstand« i overensstemmelse med grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt«. Fællesskabets virke indebærer derfor ifølge Traktatens artikel 3, litra k), blandt andet også »associering af de oversøiske lande og territorier med henblik på at forøge samhandelen og på i fællesskab at fremme den økonomiske og sociale udvikling«. Den særlige associeringsordning, som skal indføres ifølge disse bestemmelser,

omhandles nærmere i Traktatens fjerde del [artikel 131-136 a)], og de oversøiske lande og territorier, som er omfattet af ordningerne, er i medfør af artikel 227, stk. 3, opregnet i listen i bilag IV til Traktaten. Et af disse territorier er Fransk Polynesien.

3. I henhold til artikel 131, stk. 2, »er formålet med associeringen at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Fællesskabet som helhed«. En af de måder, hvorpå dette mål skulle nås, var ved at liberalisere samhandelen mellem landene og territorierne og medlemsstaterne. Dette skulle ske på grundlag af et forbud mod forskelsbehandling, idet hvert land eller territorium »i sin samhandel med medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier anvender samme regler, som den anvender over for den europæiske stat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser« (artikel 132, stk. 2).

4. Artikel 133 omhandler afskaffelsen af tolden mellem medlemsstaterne og landene og territorierne. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

»1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indførsel til medlemsstaterne godt af den fuldstændige afskaffelse

* Originalsprog: engelsk.

af tolden mellem medlemsstaterne, som gradvis finder sted i overensstemmelse med denne Traktats bestemmelser.

2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier ophæves den told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, gradvis i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 12, 13, 14, 15 og 17.

3. Disse lande og territorier kan dog opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål at skaffe midler til deres offentlige budgetter.

De i foregående afsnit nævnte toldsatter nedsættes dog gradvis, til de har samme niveau som dem, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser. De procentsatser og det tempo for nedsættelser, som er fastsat i denne Traktat, finder tilsvarende anvendelse på forskellen mellem den told, der ved indførsel i landet eller territoriet pålægges en vare hidrørende fra en medlemsstat, som opretholder særlige forbindelser med dette land eller territorium, og den told, som pålægges samme vare, når den hidrører fra en anden stat i Fællesskabet.

4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på de lande og territorier, der som følge af særlige internationale forpligtelser allerede ved denne

Traktats ikrafttræden anvender en toldtarif, der ikke hjemler forskelsbehandling.

5. Indførelse eller ændring af toldsatter for varer, der indføres i disse lande og territorier, må hverken retligt eller faktisk føre til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer, der hidrører fra forskellige medlemsstater.«

5. For den første periode på fem år efter Traktatens ikrafttræden blev de nærmere bestemmelser vedrørende disse landes og territoriers associering med Fællesskabet fastlagt i en til Traktaten knyttet gennemførelseskonvention i henhold til artikel 136, stk. 1. Disse nærmere bestemmelser er i tiden derefter blevet fornyet periodevis ved en række afgørelser, som Rådet har vedtaget i medfør af artikel 136, stk. 2, hvori bestemmes: »Inden udløbet af den i foregående stykke nævnte gennemførelseskonvention vedtager Rådet, med udgangspunkt i de opnåede resultater og på grundlag af de principper, der er nedfældet i denne Traktat, enstemmigt de bestemmelser, der skal gælde for en ny periode.«

6. Den på det for sagen relevante tidspunkt gældende afgørelse var afgørelse 86/283/EØF af 30. juni 1986 (EFT L 175, s. 1). Afgørelsen fastsætter forskellige bestemmelser for indførsler fra landene og territorierne til Fællesskabet og for indførsler fra Fællesskabet til landene og territorierne. Således bestemmer afgørelsens artikel 70, stk. 1, at »Varer med oprindelse i landene og territorierne fritages for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet«. Med hensyn til indførsler fra Fællesskabet til landene og territorierne anerkender afgørelsens præambels tredje betragning dog, at »landenes og territoriernes

udviklingsbehov samt behovet for at fremme deres industrielle udvikling retfærdiggør, at muligheden for at opkræve told og indføre kvantitative restriktioner bevarer«. Afgørelsens artikel 74, stk. 1, bestemmer derfor, at »De kompetente myndigheder i et land eller territorium kan, for så vidt angår indførsel af varer med oprindelse i Fællesskabet eller andre lande og territorier, opretholde eller indføre told eller kvantitative restriktioner, der skønnes nødvendige under hensyntagen til det pågældende lands eller territoriums øjeblikkelige udviklingsbehov.«

Faktiske omstændigheder

7. Det beløb, som Leplat måtte betale ved indførslen af hans vogn til Fransk Polynesien, udgjorde i alt 1 143 525 FCP¹, som har en værdi på ca. en tyvendedel af en fransk franc. Beløbet var således sammensat:

- a) 892 000 FCP i form af fiskal indførselsafgift (»droit fiscal d'entrée«). Disse afgifter er på samme måde som told i snæver forstand pålagt alle indførte varer uanset deres oprindelse.
- b) 223 000 FCP i ny social solidaritetsafgift (»taxe nouvelle de solidarité pour la protection sociale«). Denne afgift er pålagt visse varer, der indføres til Fransk Poly-

nesien, og opkræves af toldvæsenet. Afgiftsindtægterne anvendes til at finansiere Fonds d'action sanitaire, sociale et familiale og Office territorial de l'action sociale et de solidarité.

- c) 27 875 FCP i havnepenge (»droit de péage«). Denne afgift anvendes til at finansiere de forskellige serviceydelser i Papeete's havn, som ifølge den franske regering er ansvarlig for fordelingen af indførslerne blandt de 125 øer, som udgør de fem øgrupper spredt over fire millioner kvadratkilometer, der er territoriet for Fransk Polynesien.
- d) 650 FCP i statistikafgift (»taxe de statistiques«), som er pålagt alle varer produceret i Fransk Polynesien, såvel som alle varer, der indføres til eller udføres fra området. Afgiften anvendes til at finansiere den lokale statistiktjeneste.

8. Leplat har ikke indgivet indlæg til Domstolen, men har under hovedsagen tilsyneladende gjort gældende, at disse afgifter ikke er told i snæver forstand. Han har i stedet gjort gældende, at de udgør afgifter med tilsvarende virkning som told. Den forelæggende ret forekommer at have lagt denne klassificering til grund. De parter, som har indgivet skriftlige indlæg, har derfor i det omfang, de har behandlet spørgsmålet, lagt til grund, at de omtvistede afgifter ikke er told i snæver forstand, men afgifter med tilsvarende virkning. Det er af grunde, som jeg senere skal redegøre for, ikke påkrævet, at jeg tager stilling til, hvorledes de anfægtede afgifter med rette bør klassificeres.

¹ — O. a.: Den i de franske oversøiske territorier i Stillehavet gældende møntenhed.

9. Ifølge forelæggelsesdommen har Leplat gjort gældende, at artikel 133 forbyder myndighederne i Fransk Polynesien at pålægge afgifter med tilsvarende virkning som told på indførsler fra medlemsstaterne, som overstiger niveauet for den told, som pålægges indførsler fra Frankrig, da Traktaten trådte i kraft. Efter det oplyste var indførsler fra Frankrig ikke pålagt told på daværende tidspunkt, selv om det ikke er fremført, at der på nuværende tidspunkt på nogen måde diskrimineres mellem indførsler til Fransk Polynesien fra Frankrig og indførsler fra andre steder i Fællesskabet. Selv om artikel 133 kun udtrykkelig henviser til told, hævder Leplat, at den må fortolkes således, at også afgifter med tilsvarende virkning er omfattet. For så vidt som artikel 74, stk. 1, i afgørelse 86/283 tillader landene og territorierne at indføre sådanne afgifter efter Traktatens ikrafttræden, har Leplat anført, at bestemmelsen er ugyldig, da den efter hans opfattelse er uforenelig med artikel 133.

10. Tribunal de paix har derfor forelagt Domstolen følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

»1) Vedrører bestemmelserne i EØF-Traktatens artikel 133, stk. 2 og 3, foranstaltninger med tilsvarende virkning som told?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, kan de oversøiske lande og territorier, der er associeret Fællesskabet, da opkræve told eller andre afgifter ved indførsel af varer med oprin-

delse i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab?

3) Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, hvori består da de oversøiske landes og territoriers forpligtelser som følge af formålet i Traktatens artikel 133, stk. 3, vedrørende toldnedsættelse?

4) Såfremt det andet spørgsmål besvares benægtende, er Rådets afgørelser om de oversøiske landes og territoriers associering, hvorefter disse har ret til at oprettholde eller indføre told af varer indført fra Fællesskabet, navnlig artikel 74 i afgørelse 86/283/EØF af 30. juni 1986, da gyldige i forhold til Traktatens artikel 133 og 136?»

Formalitetsspørgsmål

11. Da forelæggelsen skete, var der tvivl om, hvorvidt retsinstanserne i Fransk Polynesien kunne gøre brug af EØF-Traktatens artikel 177. Det fremgår imidlertid nu klart af Domstolens dom af 12. december 1990 (forenede sager C-100/89 og C-101/89, Kaefer og Procacci mod Frankrig), at der ikke længere er tvivl om, at den forelæggende ret har kompetence til at anvende artikel 177.

12. Domstolen fastslog også i Kaefer og Procacci-sagen, at enhver af bestemmelserne i afgørelse 86/283, som var ubetingede og tilstrækkeligt klare og præcise, havde umid-

delbare retsvirkninger i landene og territorierne. Efter min opfattelse gælder det samme princip for Traktatens artikel 133, selv om jeg af grunde, som jeg nedenfor skal redegøre for, ikke mener, at spørgsmålet om umiddelbare retsvirkninger skal afgøres i den foreliggende sag.

og indføre told, når disse betingelser er opfyldt, fremgår klart af ordlyden af artikel 133, stk. 3, første afsnit, og af begyndelsesordene i artikel 133, stk. 5, som er »Indførelse eller ændring af tolsatser...«. Det fremgår klart af disse bestemmelser, at artikel 133 ikke opstiller et absolut forbud mod, at landene og territorierne pålægger told på indførsler fra medlemsstaterne.

De forelagte spørgsmål

13. De spørgsmål, Domstolen har fået forelagt, vedrører to punkter. Det ene er, i hvilket omfang landene og territorierne har ret til at pålægge told på indførsler fra medlemsstaterne efter Traktatens ikrafttræden. Det andet punkt er spørgsmålet, om udtrykket »told« i artikel 133 omfatter afgifter med tilsvarende virkning.

14. Med hensyn til det første spørgsmål mener jeg, at det er klart, at landene og territorierne har ret til at pålægge told på indførsler fra medlemsstaterne, forudsat at to betingelser er opfyldt. For det første må de ikke diskriminere mellem de øvrige lande og territorier (artikel 132, stk. 2) eller mellem de forskellige medlemsstater (artikel 132, stk. 2, og artikel 133, stk. 5). For det andet skal enhver told, som landene og territorierne indfører, være told, som er »nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål at skaffe midler til deres offentlige budgetter« (artikel 133, stk. 3, første afsnit). At landene og territorierne både kan opretholde

15. Det skal bemærkes, at der er en lille forskel mellem den engelske version af første afsnit af artikel 133, stk. 3, og visse af de andre sproglige versioner. I den franske version f.eks. står der »qui, de caractères fiscaux« før det, der svarer til »produce revenue for their budgets«. I den tyske version står der »als Finanzzölle« på dette sted. Det er sandsynligt, at den engelske oversætter anså indholdet af den udeladte del af sætningen for at ligge i ordene »produce revenue for their budgets«. Det skal bemærkes, at den engelske ordlyd af Traktatens artikel 17 henviser til »customs duties of a fiscal nature«. Hvad end grunden til denne forskel måtte være, mener jeg, at artikel 133, stk. 3, første afsnit, giver landene og territorierne lov til at pålægge såvel beskyttelsestold som finanstold, forudsat at de ikke diskriminerer mellem medlemsstaterne og de andre lande og territorier.

16. At artikel 74 i afgørelse nr. 86/283 bemyndiger landene og territorierne til at opretholde eller indføre told, påvirker derfor ikke bestemmelsens gyldighed. Det skal dog bemærkes, at artikel 74 ikke henviser til finanstold. Dette rejser spørgsmålet, om det var hensigten at indskrænke den bemyndigelse, landene og territorierne er tillagt ved Traktatens artikel 133, stk. 3, første afsnit, og såfremt dette er tilfældet, om Rådet havde kompetence til at foretage en sådan indskrænkning.

17. På dette punkt adskiller afgørelse 86/283's ordlyd sig fra ordlyden i de tidligere afgørelser. Både artikel 2 i afgørelse 64/349/EØF (JO 1964, nr. 93, s. 1472) og artikel 3 i afgørelse 70/549/EØF (JO 1970 L 282, s. 83) bemyndigede landene og territorierne til at opretholde eller indføre told og afgifter med tilsvarende virkning, som er nødvendige for deres udvikling, eller som har til formål at skaffe midler til deres offentlige budgetter. Imidlertid omhandler artikel 5 i afgørelse 76/568/EØF (EFT 1976 L 176, s. 8) og artikel 6 i afgørelse 80/1186/EØF (EFT 1980 L 361, s. 1) ligesom artikel 74 i afgørelse 86/283 kun told og kvantitative restriktioner, der af landene og territorierne skønnes nødvendige under hensyntagen til deres udviklingsbehov. Den bestemmelse, som gælder for tiden, artikel 106, stk. 1, i afgørelse 91/482/EØF af 25. juli 1991 (EFT L 263, s. 1), har tilsvarende ordlyd.

18. Henvisningen til kvantitative restriktioner i de senere bestemmelser kan der for denne sags vedkommende ses bort fra, og jeg skal nedenfor komme tilbage til spørgsmålet, om det kan tillægges betydning, at der i de tidligere bestemmelser henvises til afgifter med tilsvarende virkning som told. Det spørgsmål, som jeg her vil beskæftige mig med, er, om det under den nærværende sags omstændigheder er relevant, at artikel 74 i afgørelse 86/283 ikke udtrykkeligt bemyndiger landene og territorierne til at opretholde eller indføre finanstold.

19. Havde det været hensigten med bestemmelsen at indskrænke den bemyndigelse,

landene og territorierne er tillagt i Traktatens artikel 133, stk. 3, første afsnit, og i afgørelse 64/349 og 70/549, måtte man forvente, at en sådan hensigt klart var kommet til udtryk. En sådan hensigt fremgår dog hverken af den dispositive del af afgørelse 86/283 eller af dennes præambel, jf. den i afsnit 6 ovenfor citerede relevante betragtning. De materielle bestemmelser i de to afgørelser, som gjaldt umiddelbart forud for den her omhandlede, har tilsvarende ordlyd. Faktisk indeholder de tre afgørelser ingen holdepunkter for, at landenes og territoriernes økonomi var forbedret tilstrækkeligt til at begrunde en indskrænkning i deres ret til at pålægge told på indførsler. Da Rådet ikke utvetydigt har givet udtryk for, at dette var dets hensigt, konkluderer jeg heraf, at et sådant resultat ikke var tilstræbt.

20. Jeg fortolker derfor artikel 74 i afgørelse 86/283 således, at den bemyndiger landene og territorierne til at opretholde eller indføre told, som skønnes nødvendig under hensyntagen til deres udviklingsbehov eller for at skaffe midler til deres offentlige budgetter, forudsat at de ikke diskriminerer mellem medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier. Jeg udelukker ikke muligheden af, at Rådet i medfør af artikel 136, stk. 2, kan indskrænke den handlefrihed, landene og territorierne er tillagt ved artikel 133, men en sådan indskrænkning måtte under alle omstændigheder begrundes korrekt i overensstemmelse med Traktatens artikel 190.

21. Jeg konkluderer derfor, at Traktatens artikel 133 bemyndiger landene og territorierne til at opretholde eller indføre told på

de ovenfor anførte betingelser, og at artikel 74 i afgørelse 86/283 er fuldt ud i overensstemmelse med artikel 133. Det ser desuden ikke ud til at have været fremført, at de anfægtede afgifter er diskriminerende, eller at de ikke er nødvendige for Fransk Polyneziens udvikling og industrialisering eller for at skaffe midler til dets offentlige budget. For så vidt som de anfægtede afgifter skal betragtes som told, følger det heraf, at deres lovlighed ikke kan anfægtes i medfør af fællesskabsretten. Det følger også heraf, at selv i tilfælde af at artikel 133 fortolkes således, at den omfatter afgifter med tilsvarende virkning, kan lovligheden af de anfægtede afgifter ikke bestrides, da de i så fald også ville være tilladte i medfør af artikel 133 og afgørelse 86/283. Det er derfor ikke strengt nødvendigt at afgøre, om artikel 133 skal fortolkes således. Da de parter, som har indgivet indlæg til Domstolen, bortset fra Rådet, imidlertid har beskæftiget sig indgående med rækkevidden af henvisningen til told i artikel 133, anser jeg det for rigtigt, at jeg også tager stilling hertil.

22. Kommissionen og Det Forenede Kongeriges regering har gjort gældende, at artikel 133 kun omfatter told i snæver forstand, og at den ikke omfatter afgifter med tilsvarende virkning. Kommissionen har anført, at i de tilfælde, hvor det var Traktatens ophavsmands hensigt at behandle afgifter med tilsvarende virkning som told, er dette sket udtrykkeligt. At sådanne afgifter ikke er nævnt i artikel 133, må derfor betragtes som holdpunkt for, at det var meningen, at de ikke skulle være omfattet. Selv om artikel 133, stk. 2, henviser til en række af Traktatens bestemmelser, som både omfatter told og afgifter med tilsvarende virkning, er

Kommissionen af den opfattelse, at henvisningen bør forstås således, at den er begrænset til artikel 133's anvendelsesområde eller med andre ord, at de nævnte traktatbestemmelser kun finder anvendelse, for så vidt som de omhandler told i snæver forstand.

23. Det Forenede Kongeriges regering har understreget, at generaladvokat Roemer i sag 26/69 (Kommissionen mod Frankrig, Sml. 1970, s. 97, org. ref.: Rec. 1970, s. 565, jf. s. 584) udtalte: »Det kan endvidere udledes af Traktatens artikel 133, at der kun er tale om afskaffelse af importtold, og afgifter med tilsvarende virkning som told er derfor end ikke omfattet«. Det gøres endvidere gældende, at referencen i artikel 133, stk. 3, andet afsnit, til »de procentsatser og det tempo for nedsættelser, som er fastsat i denne Traktat« kun er relevant, for så vidt angår told i snæver forstand. Ifølge Det Forenede Kongeriges regering går denne henvisning på tidsplanen for nedsættelsen af told i Traktatens artikel 14. Tidsplanen for afskaffelsen af afgifter med tilsvarende virkning skulle Kommissionen fastsætte ved direktiver i medfør af Traktatens artikel 13, stk. 2, men efter Det Forenede Kongeriges regerings opfattelse kan ordene i artikel 133, stk. 3, andet afsnit, ikke naturligt omfatte sådanne direktiver.

24. Fransk Polynesien og den franske og nederlandske regering har på den anden side gjort gældende, at artikel 133 ikke alene finder anvendelse på told, men også på afgifter med tilsvarende virkning. De har alle anført, at artiklens gennemslagskraft i modsat fald ville blive væsentligt begrænset. Fransk Polynesien og den franske regering

har anført, at denne fortolkning støttes af henvisningen i artikel 133, stk. 2, til »artikel 12, 13, 14, 15 og 17« i Traktaten, som kræver både told og afgifter med tilsvarende virkning afskaffet. Desuden har den nederlandske regering gjort gældende, at forbudet mod forskelsbehandling, som landene og territorierne skal overholde i medfør af artikel 132, stk. 2, og artikel 133, stk. 5, ville blive tilsidesat, hvis de fortsat frit kunne pålægge afgifter med tilsvarende virkning som told på indførsler fra medlemsstaterne og fra de øvrige lande og territorier.

25. Artikel 133's affattelse er ikke et eksempel på klarhed, men efter min opfattelse må den fortolkes således, at den ikke alene omfatter told, men også afgifter med tilsvarende virkning. Jeg anser det ikke for afgørende, at der ikke udtrykkeligt henvises til afgifter med tilsvarende virkning: jf. forenede sager 37/73 og 38/73 (Diamantarbejdernes mod Indiamex, Sml. 1973, s. 1609, især præmis 10 og 13). Efter min opfattelse anvendes udtrykket »told« i artikel 133 som et kort udtryk for »told og afgifter med tilsvarende virkning«. En tilsvarende anvendelse af udtrykket findes i overskriften til Traktatens artikel 12-17, hvor der står »Fjernelse af tolden mellem medlemsstaternes«, selv om disse artikler også omhandler afgifter med tilsvarende virkning. Hvis bestemmelserne i artikel 133 kun omhandlede told, kunne de omgås ved blot at indføre afgifter, som uden at være told i snæver forstand alligevel havde samme virkning. På den måde ville artikel 133 blive virkningsløs. Dette kan kun forhindres ved at fortolke artikel 133 således, at den også omfatter afgifter med tilsvarende virkning.

26. Denne fortolkning af artikel 133 kan finde støtte i ordlyden af artikel 132, som opregner formålene med associeringen. Artikel 132, stk. 1, bestemmer, at »medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til denne Traktat anvender indbyrdes«. Dette generelle formål er konkretiseret i artikel 133, stk. 1. Selv om sidstnævnte bestemmelse kun udtrykkeligt nævner told, er det klart, at medlemsstaterne hverken er berettiget til at indføre told eller afgifter med tilsvarende virkning i deres samhandel. Heraf følger, at artikel 133, stk. 1, kun kan gennemføre det generelle formål i artikel 132, stk. 1, såfremt udtrykket »told« i den førstnævnte bestemmelse forstås således, at det omfatter afgifter med tilsvarende virkning. Det er korrekt, at den forelæggende rets spørgsmål ikke vedrører artikel 133, stk. 1, men artikel 133, stk. 2 og 3. Efter min mening kan det dog ikke med nogen rimelighed gøres gældende, at betydningen af udtrykket »told« varierer fra det ene stykke i artikel 133 til det andet.

27. Det Forenede Kongeriges regering anførte under retsmødet, at en indskrænkning af artikel 133's anvendelsesområde til kun at omfatte told ikke fratager artiklen dens gennemslagskraft, men blot er i overensstemmelse med den rolle, artikel 136, stk. 2, har tildelt Rådet. Dette argument finder jeg ikke overbevisende, for det forklarer ikke, hvorfor Traktatens ophavsmænd skulle have ønsket at fastsætte regler i artikel 133, som, mens de finder anvendelse på told i snæver forstand, ikke omfatter afgifter med tilsvarende virkning som told.

28. Den opfattelse, som Fransk Polynesien og den franske og nederlandske regering har gjort gældende, har den vigtige fordel, at det er uforløst at gå ind i en nyteløs diskussion om afgrænsningen mellem told og afgifter med tilsvarende virkning. Dette er efter min opfattelse ikke i overensstemmelse med artikel 133's ordlyd. Jeg kan ikke acceptere det af Kommissionen anførte om, at henvisningen i artikel 132, stk. 2, til Traktatens artikel 12 f. med rimelighed kan forstås således, at den er begrænset til told. Den måde, hvorpå told og afgifter med tilsvarende virkning behandles i disse artikler, er snævert forbundet, og efter min opfattelse ville det være kunstigt at forsøge på at skille dem ad. Desuden skal det bemærkes, at en af de nævnte artikler, artikel 13, består af to stykker, hvoraf det første vedrører told, og det andet afgifter med tilsvarende virkning. Det fremgår af artikel 133, stk. 2, at begge stykker finder anvendelse på landene og territorierne.

29. I modsætning til det argument, som Det Forenede Kongeriges regering har fremført, mener jeg, at henvisningen i artikel 133, stk. 3, andet afsnit, til »de procentsatser og det tempo for nedsættelser, som er fastsat i denne Traktat« både kan omfatte tidsplanen for nedsættelsen af told i artikel 14 og tidsplanen for afskaffelse af afgifter med tilsvarende virkning, som er forudsat i artikel 13, stk. 2. Som jeg netop bemærkede, finder den sidstnævnte bestemmelse anvendelse på landene og territorierne i medfør af artikel 133, stk. 2. Den rette fortolkning af artikel 133, stk. 3, kan ikke afhænge af, om der faktisk blev udstedt sådanne direktiver, som vedrører de af landene og territorierne indførte afgifter med tilsvarende virkning.

30. Det Forenede Kongeriges regering tillægger det en vis betydning, at der er en forskel mellem artikel 70, stk. 1, i afgørelse 86/283, der — som jeg allerede har anført — nævner afgifter med tilsvarende virkning som told, og afgørelsens artikel 74, som kun nævner told. Det er gjort gældende, at henvisningen i artikel 70, stk. 1, til afgifter med tilsvarende virkning støtter det synspunkt, at hverken i afgørelse 86/283 eller i artikel 133 omfatter udtrykket »told« sådanne afgifter.

31. Det skal bemærkes, at i lighed med artikel 70, stk. 1, henviser også artikel 75, stk. 1, i afgørelse 86/283 til told og afgifter med tilsvarende virkning. Bestemmelserne, som i afgørelserne forud for afgørelse 86/263 svarede til artikel 70, stk. 1, henviser også til told og afgifter med tilsvarende virkning i forbindelse med de betingelser, hvorpå varer fra landene og territorierne får adgang til medlemsstaterne: jf. afgørelse 64/349, artikel 1, stk. 1; afgørelse 70/549, artikel 2, stk. 1; afgørelse 76/568, artikel 2, stk. 1; afgørelse 80/1186, artikel 3, stk. 1. Bestemmelserne i disse afgørelser vedrørende landenes og territorierne toldbehandling af varer med oprindelse i Fællesskabet eller i de øvrige lande og territorier udviser dog ikke samme grad af konsekvens. Artikel 2 i afgørelse 64/349 og artikel 3 i afgørelse 70/549 nævner i denne forbindelse told og afgifter med tilsvarende virkning, mens artikel 5 i afgørelse 76/568 og artikel 6 i afgørelse 80/1186 i lighed med artikel 74 i afgørelse 86/283 kun nævner told.

32. Her gør det sig igen gældende, at præamblerne til de nyere afgørelser ikke giver nogen forklaring på, at der i bestemmelserne om indførsler til landene og territorierne er udeladt en henvisning til afgifter med tilsvarende virkning som told. Ordlyden i afgørelse 86/283 giver i lighed med de tidligere afgørelser efter min mening i det højeste et fingerpeg om, hvordan de pågældende institutioner kan have fortolket artikel 133 på de pågældende tidspunkter. Den ændring i ordlyden, som blev foretaget, da

afgørelse 76/568 blev vedtaget, skyldtes muligvis blot et ønske om at bringe afgørelsens ordlyd på linje med Traktatens. Hvad end forklaringen til ændringen måtte være, er institutionernes meninger om, hvorledes artikel 133 korrekt bør fortolkes, selv dér hvor de fremgår klart, højst argumenter med begrænset betydning og kan klart ikke binde Domstolen. Ordlyden af de relevante bestemmelser i afgørelse 86/283 ændrer derfor ikke det resultat, som jeg er nået til med hensyn til artikel 133's anvendelsesområde.

Sammenfatning

33. Jeg foreslår derfor Domstolen at besvare de forelagte spørgsmål således:

- »1) EØF-Traktatens artikel 133 skal fortolkes således, at bestemmelsen finder anvendelse på såvel told som afgifter med tilsvarende virkning som told.
- 2) De lande og territorier, som er omfattet af den særlige associeringsordning i EØF-Traktatens fjerde del, kan opkræve told og afgifter med tilsvarende virkning af varer, der indføres fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, såfremt følgende betingelser overholdes:
 - a) Tolden og afgifterne skal være nødvendige for disse landes og territoriers udvikling og industrialisering eller have til formål at skaffe midler til deres offentlige budgetter, og
 - b) indførelsen af en sådan told eller sådanne afgifter må ikke føre til retlig eller faktisk, direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer, der hidrører fra de forskellige medlemsstater eller de øvrige lande og territorier.
- 3) Gennemgangen af de forelagte spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 74 i Rådets afgørelse 86/283/EØF af 30. juni 1986.«